

Sistem de Combatare a Bolilor, Dăunătorilor și Buruienilor în Livezi

Автор(и): проф. д.с.н. Ангел Харизанов; проф. д-р Борис Наков, Аграрен университет Пловдив; проф. Иван Жалнов, Аграрен университет, Пловдив

Дата: 14.03.2019 *Брой:* 3/2019

Cele mai periculoase boli ale vitei de vie sunt mană, făinarea, putregaiul cenușiu, excorioza, esca, putregaiul alb și negru. Combaterea lor este complexă, nu numai chimică:

- Operațiunile de tăiere pe părțile verzi ale vitei – rădirea lăstarilor, vârful lăstarilor, îndepărtarea lăstarilor laterali etc. Prin îndepărtarea frunzelor (rădire) în jurul inflorescenței și a ciorchine, microclimatul din coronamentul vitei este îmbunătățit, deoarece accesul la lumină este asigurat și se reține mai puțină umiditate, toți factori care au un impact negativ asupra dezvoltării patogenilor și asigură o eficacitate mai bună a fungicidelor. În perioada 1994–1997, în sortimentul de viță de vie al Departamentului de Viticultură,

s-au efectuat experimente cu îndepărtarea frunzelor în jurul ciorchinului și influența acestei practici asupra dezvoltării făinării. În majoritatea variantelor – diferite soiuri, diferența de incidență a bolii pe ciorchine, cu și fără îndepărtarea frunzelor, variază de la 10,5–13,4 la 21,0% (Nakov, Nakova, date nepublicate).

Literatura de specialitate raportează un efect ridicat al îndepărtării frunzelor și asupra putregaiului cenușiu (English et al., 1993).

- Practici agrotehnice – alegerea amplasamentului, fertilizarea, irigarea, combaterea buruienilor, lucrările solului, asigură condiții complexe pentru întărirea reacțiilor de apărare la condiții externe adverse, inclusiv infecția de fitopatogeni.
- Efectul utilizării produselor fungicide este mai bun atunci când tratamentele sunt efectuate în fenofazele sensibile ale plantelor și sunt legate de locul și modul de supraviețuire al patogenilor. De exemplu: agentul cauzal al făinării supraviețuiește în mugurii de viță de vie și tratamentul trebuie efectuat în fenofaza lăstarilor de 2–4 cm lungime, cu fungicide chimioterapeutice; agentul cauzal al excoriozei supraviețuiește în principal în primele 2–4 internoduri, iar pulverizarea se efectuează imediat ce apare lăstarul tânăr; agentul cauzal al antracnozei supraviețuiește în muguri, iar pulverizarea trebuie efectuată în stadiul de umflare în masă a mugurilor.
- În producția organică (unde sunt permise numai produsele care conțin cupru și sulf), este de o importanță deosebită ca combaterea să fie efectuată în fenofazele critice de dezvoltare a vitei – apariția lăstarilor, dezvoltarea inflorescenței și formarea ciorchinului, până la începutul schimbării culorii boabelor individuale.
- În prezent, structura soiurilor de noi plantații de viță de vie este determinată de cererea pieței, dar în producția organică este mai indicat să se acorde preferință soiurilor rezistente.

Combaterea chimică a bolilor vitei de vie se realizează cu fungicide cu moduri de acțiune diferite – de contact, cu acțiune protectoră; de contact-penetrant, cu acțiune locală; și fungicide chimioterapeutice (curative). Pentru 2019, în Lista produselor autorizate de protecție a plantelor erau înregistrate peste 120 de produse cu diferite moduri de acțiune pentru vița de vie.

Peste 100 de specii de insecte, acarieni, nematode și alte organisme animale dăunează viței de vie, atacând rădăcinile, mugurii, frunzele, lăstarii, inflorescențele, boabele tinere, boabele în căldare și coapte, lemnul peren și alte părți ale vitei, iar unele sunt vectori de viruși și fitoplasme care provoacă boli cu importanță economică. Vițele afectate cresc slab, rod mai puțin, strugurii sunt de calitate slabă, iar în cazuri de multiplicare în masă întreaga recoltă este compromisă și vițele pot muri. Cele mai dăunătoare sunt moliile strugurilor, acarienii, viermele viței de vie, păduchele viței de vie, diverse specii de omizi, cicadine – vectori de viruși și fitoplasme, dăunători de sol etc. Molia strugurilor preferă soiurile cu pielea boabelor verde și galben-verde și cele cu aromă

de muscat, în timp ce acarienii preferă soiurile cu parenchim mai gros, aromă de muscat și cu suprafața inferioară a frunzei păroasă. Dăunătorii provoacă daune de la începutul dezvoltării fenologice a plantei de viță de vie până la intrarea în repaus fiziologic. Unele specii și grupuri de dăunători provoacă daune pe tot parcursul anului. Apariția, daunele și reproducerea dăunătorilor sunt legate de dezvoltarea fenologică a vitei, deoarece fiecare dintre ei arată o anumită preferință pentru anumite organe ale plantei.

Combaterea dăunătorilor vitei de vie se realizează în conformitate cu regulile bune practici de protecție a plantelor în agricultură (2006), cu Principiile Bunei Practici de Protecție a Plantelor (2004) și cu principiile și obiectivele de bază ale producției integrate (2008). În general, cerințele regulilor, principiilor și obiectivelor se exprimă în: aplicarea insecticidelor numai atunci când este necesar, adică atunci când densitatea populației de dăunători a atins sau a depășit așa-numitele niveluri economice de dăunare (NED); aplicarea numai a produselor de protecție a plantelor autorizate pentru dăunătorul și cultura respectivă; respectarea strictă a dozelor și a normelor de aplicare pe decar; protejarea sănătății lucrătorilor și a biodiversității în agroecozisteme (agenți de combatere biologică și polenizatori); utilizarea opțiunilor alternative în combaterea dăunătorilor; evaluarea riscului la aplicarea produselor de protecție a plantelor; aplicarea produselor de protecție a plantelor în perioadele cele mai eficiente împotriva dăunătorilor și sigure sau cu risc minim pentru agenții de combatere biologică etc. Baza tuturor cerințelor este NED (nivelul economic de dăunare).

Combaterea buruienilor în livezi include metode mecanice, biologice, preventive și chimice. Acestea trebuie alternate la anumite intervale pentru a se obține o eficiență ridicată. Principala metodă pentru menținerea solului în livezi fără buruieni, atât pe rând cât și între rânduri, este aplicarea diferitelor sisteme de lucrare a solului. Combaterea chimică include erbicide aplicate în sol, care se aplică în timpul repausului, înainte de începerea vegetației vitei și a buruienilor, erbicide foliare – în timpul perioadei de vegetație a vitei și a buruienilor, și erbicide totale cu acțiune foliară de contact și sistemică – în timpul perioadei de vegetație a vitei și a buruienilor.

Citiți mai multe în numărul 2/2019 despre combaterea bolilor și dăunătorilor în concordanță cu etapele critice de dezvoltare a vitei de vie. Veți avea ocazia să obțineți informații despre toate fungicidele, insecticidele și erbicidele înregistrate în țara noastră. Etapele de dezvoltare a vitei – diagrame și tabel – se găsesc de asemenea în numărul 2/2019 al revistei.